

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในปัจจุบันการลงโทษทางอาญามีได้มีวัตถุประสงค์มุ่งแต่จะควบคุมและลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อแก้แค้นให้สาสมกับการกระทำผิด หรือเพื่อให้บุคคลอื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่างแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มุ่งถึงการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้สังคมเกิดการยอมรับและผู้ต้องขังสามารถกลับไปใช้ชีวิตตามปกติภายหลังพ้นโทษด้วย ดังนั้น วิธีหนึ่งซึ่งเป็นหลักสากลอื่นจะทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการลงโทษได้อย่างครบครันนั้น ก็คือการทำงานหรือการใช้แรงงานผู้ต้องขัง เพราะการให้ผู้ต้องขังทำงานนั้นเป็นการบังคับผู้ต้องขังให้ใช้ร่างกายและแรงใจในการทำงาน เพื่อเป็นการลงโทษให้ได้รับความลำบากยากเข็ญ ตอบสนองต่อทฤษฎีการแก้แค้นทดแทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ เป็นการสร้างอาชีพให้ผู้ต้องขังมีรายได้ ปลุกฝังนิสัยการทำงานให้ตระหนักถึงคุณประโยชน์ ฝึกความรับผิดชอบ และความมีคุณค่าทางสังคม อันเป็นวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง

จากการศึกษาพบว่า ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของผู้ต้องขังนั้นมิได้ถูกปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการคุ้มครองสิทธิในการทำงานของผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งหลักเกณฑ์ในบางส่วน ยังมิได้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษ (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ซึ่งเป็นหลักสากล รวมทั้งบทกฎหมายบางอย่างของไทยยังมีความบกพร่องในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังในเรื่องการทำงานหากเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ

ดังนั้น จึงขอสรุปปัญหาการทำงานของผู้ต้องขังจากที่ได้กล่าวไว้แล้ว ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ประเทศไทยประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำมาโดยตลอด สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการนำมามาตรการเลี้ยงโทษจำคุกมาใช้ค่อนข้างน้อย หรือกล่าวได้ว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดมักใช้การลงโทษโดยเรือนจำเป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาความแออัดภายในเรือนจำ

2. การพัฒนาการทำงานของผู้ต้องขังให้นำไปประกอบอาชีพได้จริง

การให้ผู้ต้องขังทำงานหรือฝึกวิชาชีพที่ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญการ รวมถึงงบประมาณ การขาดสิ่งดังกล่าวส่งผลให้การฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และเรือนจำส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสร้างรายได้ให้กับเรือนจำมากกว่ามุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพที่มีคุณภาพ ผู้ต้องขังจึงขาดความรู้และทักษะในการนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานภายหลังปล่อยตัวตามมา

3. วัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขัง

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ยังไม่มีการกำหนดถึงวัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขังไว้เช่นเดียวกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษที่ซึ่งกำหนดให้การจัดการและลักษณะของงานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำในเรือนจำนั้นควรมีลักษณะเหมือนกันกับงานในสังคมภายนอกเรือนจำมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อว่าจะได้เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังให้สามารถประกอบอาชีพได้ภายหลังจากพ้นโทษจำคุกไปแล้ว

4. ลักษณะงาน ประเภทงาน และสิทธิหน้าที่ในการทำงาน

4.1 การที่กฎหมายไทยไม่ให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังในการเลือกงานตามความสนใจ โดยกำหนดให้ เป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานเรือนจำเท่านั้นในการกำหนดงานให้แก่ผู้ต้องขัง อันเป็นการไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษที่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังมีสิทธิเลือกงานตามผู้ต้องขังนั้นประสงค์ที่จะทำตามความสนใจ

4.2 กรมราชทัณฑ์มีนโยบายในการฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังที่มีความหลากหลาย แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าในทางปฏิบัติการฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังนั้นไม่สามารถที่จะฝึกอาชีพให้ผู้ต้องขังได้ตามนโยบายเนื่องจากงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้ผู้ต้องขังไม่สามารถจะฝึกอาชีพได้

4.3 การทำงานภายนอกเรือนจำของไทยนั้นจะเป็นการทำงานสาธารณประโยชน์เป็นส่วนใหญ่ อาทิ ขุดลอกคูคลองสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดทักษะความชำนาญในด้านการประกอบอาชีพแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่าการทำงานภายนอกเรือนจำไม่ได้มุ่งการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังอย่างแท้จริง ทำให้เมื่อภายหลังพ้นโทษผู้ต้องขังไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการให้ผู้ต้องขังทำงาน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพต่อไปได้

4.4 ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 กฎกระทรวง รวมถึงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มิได้บัญญัติถึงจำนวนชั่วโมงสูงสุดของการทำงานรายวันและรายสัปดาห์ของผู้ต้องขัง ที่

ผู้ต้องขังจะต้องทำงานเป็นจำนวนชั่วโมงสูงสุดต่อวันเท่าใด ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษ

5. ค่าตอบแทน การจัดเก็บเงินออม และค่าอุปการะเลี้ยงดู

5.1 ค่าตอบแทนที่ผู้ต้องขังได้จากการทำงานนั้นจะได้รับในรูปแบบของรางวัล ซึ่งผู้ต้องขังจะได้รับรางวัลต่อเมื่องานที่ผู้ต้องขังทำนั้นเกิดผลกำไรเท่านั้น แสดงว่าถ้าผลงานที่ผู้ต้องขังทำนั้นไม่มีกำไร ผู้ต้องขังก็จะไม่มีสิทธิได้รับรางวัลเสมือนเป็นการทำให้เปล่า ซึ่งต่างจากระบบค่าจ้างเป็นการจ่ายโดยคำนึงถึงระยะเวลาเป็นสำคัญ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าตอบแทนของไทยนั้นไม่มีความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งมีได้เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษที่กำหนดให้มีระบบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้แก่ผู้ต้องขัง

5.2 เมื่อพิจารณาจากระบบการจัดเก็บเงินออมของไทย มีเพียงแต่การกำหนดให้มีการจัดเก็บเงินออมของผู้ต้องขังไว้ในการทำงานสาธารณะตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ พ.ศ.2523 เท่านั้น และระเบียบ ฯ ก็ไม่ได้กำหนดว่าจำนวนเงินออมที่จัดเก็บนั้น จะช่วยให้ผู้ต้องขังดำรงชีพภายหลังพ้นโทษแล้วเป็นระยะเวลานานเท่าใด ทั้ง ๆ ที่ตามความมุ่งหมายของการจัดเก็บเงินออม เกิดขึ้นก็เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ต้องขังในช่วงเวลาหนึ่งภายหลังการปล่อย

5.3 ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 กฎกระทรวง รวมถึงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มิได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการหักเงินจากค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นค่าอุปการะเลี้ยงดูไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษที่กำหนดให้ส่งเงินรายได้บางส่วนไปให้แก่ครอบครัวของตนด้วย

6. สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขัง

6.1 ในด้านการให้ความคุ้มครองกรณีผู้ต้องขังเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในประเทศไทยได้มีการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังจากการประสบอันตรายขณะทำการตามหน้าที่ไว้มาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษ แต่ขาดการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องจำนวนรางวัล รวมถึงเงินทำขวัญ ให้เหมาะสมกับค่าเงินในปัจจุบัน จึงไม่เป็นการเยียวยาผู้ต้องขังอย่างแท้จริง

6.2 ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 กฎกระทรวง รวมถึงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มิได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าชดเชยการตกงานของผู้ต้องขังไว้ ดังนั้น ผู้ต้องขังจึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายในการได้รับค่าชดเชยการตกงาน

6.3 ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 กฎกระทรวง รวมถึงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มิได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการให้สิทธิผู้ต้องขังได้รับการประกันการว่างงานและเงินชดเชยการว่างงานหลังจากการปล่อยตัว

7. บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

7.1 เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานของผู้ต้องขังทั้งหมด จะเห็นว่า พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 โดยบัญญัติถึงหลักการสำคัญ ๆ ไว้เท่านั้นซึ่งจะมีการบัญญัติรายละเอียดต่าง ๆ ขยายไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 อีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้ขยายไว้ในระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของผู้ต้องขังอยู่นั้นกระจัดกระจายอยู่ในรูปของกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ ซึ่งฐานะทางกฎหมายเหล่านี้มีลำดับรองจากพระราชบัญญัติ และโดยส่วนใหญ่จะถูกบัญญัติโดยฝ่ายบริหาร จึงทำให้กฎหมายหรือบทบัญญัติขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

7.2 นอกจากนี้กฎหมายบังคับโทษที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของไทยนั้นยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของไทย โดยเฉพาะในเรื่องการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังจะเห็นว่า แตกต่างกับการคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างเป็นอย่างมาก อาทิ จำนวนค่าตอบแทน สิทธิในการลา การได้รับค่าสินไหมทดแทนจากอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากการทำงาน เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ไม่ว่าผู้ใช้แรงงานผู้นั้นจะอยู่ในสถานะใด กล่าวคือ อาจอยู่ในฐานะผู้ต้องขัง หรืออาจอยู่ในฐานะลูกจ้าง แต่การคุ้มครองขั้นพื้นฐานของผู้ใช้แรงงานด้วยกัน ควรจะเท่าเทียมและอยู่ในมาตรฐานเดียวกันโดยไม่เลือกปฏิบัติภายใต้รัฐธรรมนูญ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาถึงมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงานของผู้ต้องขัง จะพบว่า มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในเรื่องกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ควรนำมาตรการเลี้ยงโทษจำคุกมาใช้ให้มากขึ้นเพื่อเป็นการลดปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ อาทิ การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ การปล่อยตัวชั่วคราว การคุมประพฤติ การทำงานบริการสังคม การกักขังไว้ที่บ้าน และการพักการลงโทษ เป็นต้น ซึ่งหากนำมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วย่อมส่งผลเป็นการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำได้เป็นอย่างดี

2. ในเรื่องการพัฒนาการทำงานของผู้ต้องขังให้นำไปประกอบอาชีพได้จริง

ควรมีการจัดตั้งเรือนจำสำหรับฝึกวิชาชีพโดยเฉพาะขึ้นตามความเหมาะสมหรือบริบทของสภาพพื้นที่ โดยมีการคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีความต้องการฝึกวิชาชีพในแต่ละสาขาไปอยู่ร่วมกัน ไม่ปะปนกับผู้ต้องขังสาขาอื่น ๆ เพื่อให้มีการฝึกวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างงานและสร้างวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ภายหลังจากการปล่อยตัว

3. ในเรื่องวัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขัง

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ในส่วนวัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขังยังไม่มีบัญญัติไว้โดยตรง มีเพียงแต่นโยบายของกรมราชทัณฑ์เท่านั้น ที่เป็นแนวปฏิบัติไว้ ซึ่งสมควรที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องวัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขังหรือฝึกวิชาชีพ นั้นว่า จะต้องทำให้ผู้ต้องขังสามารถประกอบอาชีพได้หลังจากพ้นโทษแล้ว เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และเป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ผู้ต้องขังว่า งานที่ผู้ต้องขังได้ทำนั้นมีประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องขังเอง และป้องกันเจ้าหน้าที่เรือนจำงานที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างอาชีพมาให้ผู้ต้องขังทำ

4. ในเรื่องลักษณะงาน ประเภทงาน และสิทธิหน้าที่ในการทำงาน

4.1 ควรให้สิทธิผู้ต้องขังในการเลือกงานที่ประสงค์จะทำเองภายในกรอบวิชาชีพที่เหมาะสมกับผู้ต้องขังนั้น เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังถูกบังคับจนเกินไป จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 มาตรา 22 จากที่กำหนดให้เจ้าพนักงานเรือนจำเท่านั้นเป็นผู้กำหนดลักษณะงาน เป็นให้ผู้ต้องขังมีโอกาสดำเนินการตามความสนใจ ตามความถนัด หรือตามความเหมาะสมกับตน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานภายในเรือนจำ อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและความสัมฤทธิ์ผลของงาน

4.2 รัฐควรให้ความสำคัญต่อการทำงานหรือฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้มากขึ้น โดยจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง เนื่องจากหากในระหว่างบังคับโทษผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรมอาชีพที่ดี เมื่อพ้นโทษออกมาแล้วผู้ต้องขังนั้นก็สามารที่จะนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกฝนภายในเรือนจำออกมาใช้ประโยชน์ หรือยึดเป็นอาชีพหลักได้ โดยไม่ต้องกลับไปกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมายอีก เป็นการแก้ไขปัญหาคriminal และในขณะเดียวกันเป็นการป้องกันปัญหาในเรื่องกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่จะเกิดขึ้นไปในตัว

4.3 การทำงานภายนอกเรือนจำของไทย กรมราชทัณฑ์ควรมีการปรับปรุงลักษณะงานที่ให้ผู้ต้องขังทำ โดยมุ่งเน้นลักษณะงานไปในทางการฝึกวิชาชีพเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถประกอบอาชีพได้ภายหลังการปล่อยตัวมากกว่าที่จะให้ผู้ต้องขังทำงานสาธารณะประโยชน์เพียง

อย่างเดียวและควรมีการศึกษาระบบการทำงานภายนอกเรือนจำของสหพันธรัฐเยอรมนี เพื่อนำมาพัฒนาระบบของการทำงานภายนอกเรือนจำของไทย เพราะการทำงานภายนอกเรือนจำหรือการทำงานด้วยตนเองของสหพันธรัฐเยอรมนีนั้นเปิดโอกาสให้แก่ผู้ต้องขังได้ติดต่อกับนายจ้างเอง รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขตามสัญญาจ้างกันเอง ส่งผลให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับสังคมภายนอกและฝึกฝนทักษะในประกอบอาชีพด้วยตนเองและมีรายได้มาเป็นทุนตั้งต้นชีวิตตนเองภายหลังพ้นโทษ อันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เพราะนอกจากจะทำให้ผู้ต้องขังมีสิทธิทำงานและมีรายได้ตั้งแต่อยู่ในระหว่างการจำคุก ซึ่งหากผู้ต้องขังที่มีความสามารถในการทำงาน เมื่อพ้นโทษออกไป ก็สามารที่จะถูกจ้างจากการทำงานนั้นต่อเนื่องไปได้ โดยไม่ต้องริเริ่มหางานใหม่ ส่งผลให้ปัญหาในการว่างงานลดน้อยลง และโอกาสในการกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกของผู้ต้องขังก็น้อยลงตามไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของเรือนจำได้เป็นอย่างดี

4.4 ควรที่จะกำหนดจำนวนชั่วโมงสูงสุดของการทำงานรายวัน หรือรายสัปดาห์ของผู้ต้องขังให้ชัดเจนเหมือนอย่างกฎหมายบังคับโทษของประเทศอังกฤษและเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ตัวผู้ต้องขัง โดยผู้เขียนเห็นว่า จำนวนชั่วโมงสูงสุดของการทำงานรายวันและรายสัปดาห์ของผู้ต้องขัง ในหนึ่งวันต้องไม่เกิน 8 ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสิ้นแล้ว สัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกิน 48 ชั่วโมง เว้นแต่งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ต้องขัง จะต้องมิตเวลาทำงานปกติวันหนึ่งไม่เกิน 7 ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสิ้นแล้วสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกิน 42 ชั่วโมง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541

5. ในเรื่องค่าตอบแทน การจัดเก็บเงินออมและค่าอุปการะเลี้ยงดู

5.1 ระบบการจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบของรางวัลนั้นเป็นระบบการจ่ายค่าตอบแทนที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ต้องขัง เนื่องจากการจ่ายรางวัลแก่ผู้ต้องขังจะจ่ายต่อเมื่องานนั้นมิทำไร จึงควรมีแก้ไขบทบัญญัติจากระบบการจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบของรางวัล ให้เป็นระบบการจ่ายเงินในรูปแบบค่าจ้าง โดยให้ผู้ต้องขังที่ทำงานพึงมีสิทธิที่ได้รับค่าตอบแทนการทำงานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานอย่างกฎหมายบังคับโทษทางอาญาของสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องขังมากขึ้น และนอกจากนี้ควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องวิธีการจ่ายเงินรางวัลให้ผู้ต้องขังตามประเภทของงานนั้น ควรให้มีมาตรฐานเดียวกันโดยไม่แบ่งแยกว่างานนั้นจะมีลักษณะใด หรือเป็นงานสาธารณะหรือไม่ การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวจะทำให้เกิดความชัดเจน และผู้ต้องขังสามารถตรวจสอบความถูกต้องในขั้นตอนการจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเงินได้ จำนวนเงินรางวัลที่จะได้รับ หรือ

ระยะเวลาในการได้รับเงินจะต้องมีความเหมาะสมไม่เข้าจนเกินไป อีกทั้งเป็นการป้องกันการคอร์รัปชันได้เป็นอย่างดี

5.2 ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บเงินออมในเรื่องจำนวนของเงินออม ซึ่งจะต้องถูกกำหนดให้เพียงพอต่อการตั้งต้นชีวิตในระยะเวลาหนึ่ง ทั้งในส่วนการทำงานภายในและภายนอกเรือนจำ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขัง รวมทั้งเพื่อให้ผู้ต้องขังมีเงินทุนในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ และไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ อันเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงานของผู้ต้องขัง

5.3 ควรจะให้ผู้ต้องขังมีหน้าที่ในการจ่ายเงินที่ได้จากการทำงานให้เป็นค่าอุปการะเลี้ยงดูครอบครัว เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ตามศีลธรรมจรรยาของสถาบันครอบครัว ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังเกิดความรับผิดชอบต่อครอบครัว และช่วยลดช่องว่างเพิ่มความใกล้ชิดของบุคคลในครอบครัว

6. ในเรื่องสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขัง

6.1 ควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังจากการประสบอันตรายขณะทำการตามหน้าที่ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 ในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างเท่าที่จะเป็นไปได้ ไม่ว่าจะเป็น นิยาม หลักเกณฑ์ต่าง ๆ อัตราค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าว จะไม่เป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้แรงงานด้วยกัน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ และไม่เป็น การขัดต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อีกด้วย

6.2 ควรจะเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประกันการว่างงานและเงินชดเชยการว่างงานหลังจากการปล่อยตัว เหมือนอย่างกฎหมายบังคับโทษทางอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อเป็นการช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้ต้องขังในเบื้องต้น เนื่องด้วยหลังจากพ้นโทษแล้ว ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ก็มักจะหางานทำไม่ได้ เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพก็ไม่มีรายได้มาเลี้ยงชีพ จึงเกิดภาวะประสบปัญหาทางการเงินตามมา จึงอาจส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดอาญาซ้ำขึ้นอีก

6.3 ควรที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติให้สิทธิผู้ต้องขังได้รับค่าชดเชยการตกงาน ในกรณีที่ผู้ต้องขังไม่สามารถทำงานได้ เหมือนอย่างกฎหมายบังคับโทษทางอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อเป็นการเยียวยาแก่ผู้ต้องขังที่ไม่สามารถทำงานได้ เหตุเพราะมิใช่ความผิดของตน ได้รับการคุ้มครองขั้นพื้นฐานทางการเงินอันเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการดำรงชีพไม่ให้ผู้ต้องขังนั้นเดือดร้อนจนเกินควร

7. ในเรื่องบทบัญญัติของกฎหมาย ควรที่จะทบทวนและปรับปรุงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษให้ทันต่อสังคมปัจจุบัน และยกระดับของกฎหมายรอง เช่น กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการ เป็นต้น ให้เป็นกฎหมายในลำดับเดียวกันกับพระราชบัญญัติโดยการรวบรวมนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ ให้มีความชัดเจน และมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ทำให้ง่ายแก่การบังคับใช้และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

8. ในด้านอื่น ๆ ควรจะจัดให้มีโปรแกรมที่มีการพัฒนาผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ สอดแทรกเข้ามาในชีวิตประจำวัน หรือในระหว่างการทำงานของผู้ต้องขังด้วย โดยเฉพาะด้านการศึกษา หรือการฝึกวิชาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้ต้องขังให้มีความรู้และนำมาใช้ภายหลังพ้นโทษ และป้องกันการจำงานโดยหวังแต่ผลกำไรจากการใช้แรงงานผู้ต้องขังแต่เพียงอย่างเดียว